

LES CIRCUMSTANCIES

DEGÀ DELS DIARIS REPUBLICANS DE LA PENÍNSULA.—PORTAVEU D'ACCIÓ CATALANA

ANY LVII.—NÚM. 139 : 10 CENTIMS

REUS, DIJOUS 19 DE JUNY 1930
REDACCIÓ: VILÀ, 12.—IMPREMTA I ADMINISTRACIÓ: RAVAL BAIX DE JESUS, 22

El nostre lema és:

Catalunya
Liberalisme
Democràcia
República

FRANQUEIG CONCERTAT

El dia de Corpus

Entre les festes que l'ideal català ha instituit com a diadés nacionals, figura, en lloc de preferència, la de Corpus. Es, per ella mateixa, una festa d'esclat suau, plena de sentors encara primaverals i de començos de xafegor. El seu nom evoca un cel clar i diàfan, i els colors i els olors de la giesta i els clavells. Es diria una jornada a posta per a celebrar el triomf somrient o la commemoració d'una efemèride venturosa. És un dia clar, puntejat d'ors pal·lids i de colorines tímides.

L'església catòlica el celebra amb molta pompa. La custòdia, al carrer, llença mil reflexos en tocar-hi el sol, i les casulles dels capellans són totes àuries. Això rima amb el to de la diada. Els patriotes catalans, en canvi, hem de celebrar aquest dia pel que té de regust catalanesc, més aviat amb posat recollit, en contrast amb la gràcia natural de la festa.

El Corpus de Sang, que commemorarem, no representa, dins la nostra història, una data a evocar amb so estrepitos de trompetes. El viril alçament de 1640 no va produir un espiritual recobriment amb fermaça per un futur ben nostre, sinó que, més aviat, significa una llum, viva i fulgurant, però prompte apagada. El Corpus de Sang és com una encesa protesta al mig d'un període esmortuït i un atur—assenyalable amb noble rellu—en la nostra davallada nacional. La resurrecció momentània de l'antiga dignitat catalana va fer que no ens fossin arrabaçades unes llibertats, que van durar encara gairebé un segle, per a caure després despectivament calcigades per un Borbó.

Aquella llum viva i fulgurant va aureolar una figura molt alta: la del canonge Pau Claris, president de la Generalitat i català excel·lent, digne d'esser posat al costat dels barons gloriosos dels dies de la nostra plenitud. El seu nom dignifica el període de la decadència nacional de Catalunya, i el seu coratge, la seva ambició patriòtica i la seva noble dignitat haurien d'esser un símbol per al nostre capteniment de cada dia. En l'actuació de Pau Claris, el que fou president d'una brevíssima república catalana, caldrà cerquesim sovint un exemple i que li dediquéssim, ben sovint també, un íntim i fervorós homenatge de gratitud.

El Corpus de Sang és un instantiu esforç dels catalans debatent-se per a no morir com a poble. Van venir, després, els dies grisos que, després del 1714, havien de convertir-se en dies foscos. Però l'heroica gesta no havia d'esser tampoc un espediment, pròxim precursor d'unes acaballes. Els catalans del 1640 van recobrar, encara que no fos sinó per un curt espai de temps, una consciència, que és el millor tresor d'un poble i que els homes del nostre Renaixement van poder retrobar. El més gran homenatge, doncs, que podem dedicar a aquells herois, més que una teatral evocació de cada any, consisteix en l'esforç incessant de mantenir, tots nosaltres, viva i potent, una catalanitat essencial. I fer, encara, que cap blanor d'ambient ni cap seducció exterior no ens destorbi ni ens atenuï el propòsit.

Corpus de sang

ANTECEDENTS

Regnava a Espanya Felip IV, però el veritable govern l'assumia el seu privat D. Gaspar de Guzmán, comte-duc d'Olivares, home d'una ambició sense límits, mal intencionat, orgullós i adulator.

Des de principis del regnat de Felip IV i a conseqüència de la funesta política del comte-duc, el malestar a Catalunya anava creixent. Els representants del monarca cometen cada dia noves il·legalitats i el govern del rei amenaçava, sovint, amb nous impostos, mai vistos a Catalunya. D'altra banda, la política de guerra en l'exterior, preconitzada pel privat del rei, imposava tota mena de sacrificis al país. Els cabals necessaris per a sostenir la lluita es cercaven en els països autònoms; si els pobles pagaven se'ls feia pagar més i si es resistien, amb l'excusa de castigar-los es merjava llur llibertat.

Catalunya, des de temps immemorial, no havia vist el seu territori tan invadit de soldadesca estranya com en aquella època; companyies compostes de gent de l'interior d'Espanya i d'altres terres llunyanes, s'ensenyorien del país i la pròxima guerra amb França semblava justificar aquesta invasió. Els terços del rei duïen la superbia, el desenfre i l'instint de rampinya del soldat mercenari a qui no lliga cap simpatia amb el país que travessa i amb la terra que trepitja.

El sagrat del fogar i de la família foren profanats, i escarnides i maltractades totes les consuetuds patriarcals i els sentiments més íntims de la raça. I els violadors no podien ésser punits pels catalans, car eren les tropes del rei d'Espanya!

DESAGRAÏMENT I NOVES CÀRREGUES

Malgrat tot, Catalunya seguia de bona fe amb el seu noble desig de mantenir-se unida amb Espanya. Els desenganys i les vexacions sofertes, encara eren pocs per a decidir-la a llençar-se en braços de França. Així es comprèn que Catalunya contribuïssin amb un poderós exercit a la defensa del Rosselló. El recobriment de Salces, que havia caigut en poder dels francesos, fou gairebé obra exclusiva dels catalans, que renovellaren aquelles antigues gestes que havien estat l'admiraçió de tot Europa.

Barcelona, ultra haver-hi portat homes i recursos de tota mena, votà un crèdit de 260.000 lliures i encara, més tard, feu una nova lleia de soldats i la Diputació organitzà un «terci».

Després de la caiguda de Salces, semblava que els catalans havien de merèixer l'agraïment del rei o del seu representant,

però no fou així. L'enveja i la malícia atribuïren als sometents que enviaren a la guerra les ciutats de Reus, Vic, Manresa i d'altres pobles, faltes d'energia i de disciplina, sense recordar-se que tots ells eren homes que havien deixat les eines de treball i la pau de la llar per tal de defensar l'honor d'Espanya.

Sobrevingueren noves ingrattituds a moltes d'altres anteriors i el comte-duc manava que, referent als forratges, «*si no hay cabruaje para llevarlos tienen llevar a los hombros quanto trigo, paja y cebada sea necesario, i també: que no hacer un ejemplar castigo en los que se huyen de los naturales. nacen estos inconvenientes y si se hubiese castigado alguno con pena de muerte hubiese cesado este daño por miedo al castigo.*» Aquestes ordres foren comunicades al marquès de Balbases, afegint que fés agafar, si era convenient, a alguns diputats «*quítandoles la administració de la hacienda general, para acudir con ella al ejercicio*» i acabava aconsellant que es fessin dues o tres confiscacions de béns «*para terror de la provincia.*»

Per la seva part, el virrei comte de Santa Coloma, no deixà de complir les ordres d'Olivares. Així fou recompensada Catalunya dels seus sacrificis.

PROFANACIONS I MAL-VESTATS DE LA SOLDADESCA DE FELIP IV

Les tropes que tornaven del Rosselló s'esparramaren per tot el Principat i es comportaren d'una fàsis insòlita, obrant com si es trobessin en país enemic. I els caps de l'exèrcit no es preocupaven de posar fre a les extralimitacions de la soldadesca. Arriba dia en què els soldats del rei han d'esser mantinguts a costa dels catalans i rebre d'ells menjar, beure i allotjament. Amb tot això el robaments, els incendis, les violacions i els homicidis, anaren sovintejant, fins que el paisanatge, després de queixar-se al virrei i al rei, començà a rebel·lar-se amb feresa, atiat per un odi a mort.

Per a posar terme a aquest estat de coses s'intentà un darrer esforç per part dels catalans. Els consellers i la Diputació delegaren el diputat Francesc de Tamarit per anar a trobar el virrei i exposar-li les queixes del Principat. La resposta del comte de Santa Coloma consistí en una ordre d'empresonament contra Tamarit, els consellers Joan de Vergós i Leonardo Serra, i el diputat eclesiàstic Pau Claris.

CORPUS DE SANG

A la capital de Catalunya l'ira popular estava a punt d'esclatar.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana
Delegació de Reus

Dies 20 i 21 de Juny

Curset d'història sota el tema «Catalunya davant de Ferran el Catòlic», dividit en tres lliçons

pel professor Sr. Elies Serra Rafols

Gratuit i lliure

Cada lliçó tindrà lloc a les deu de la nit en un local del Centre de Lectura.

Les mesures de rigor preses pel virrei contra Tamarit, Pau Claris i els consellers Serra i Vergós, posà foc a la metxa. En això, el 22 de Maig entraven pel Portal Nou uns mil dos cents homes ben armats i en correcta formació. Eren els paisans que acabaven de derrotar les forces castellanes de Cherinos i de Mòdena. Portaven com a senyera una imatge del Sant Crist coberta d'un vel negre i llur actitud palesava clarament intencions hostils. De moment anaren a la presó a alliberar els diputats i consellers. Les autoritats, però, encara pogueren fer-los retirar.

Mes, arribà el 7 de Juny, que s'esqueia ésser la diada de Corpus, entrant, com cada any, nombroses colles de segadors que venien del camp, on la idea de venjança era més estesa i profundament sentida. Es possible que ademés de la falç portessin amagades d'altres eines; a mig matí una colla d'ells topà amb un criat de l'agutzil Montredon i allí començà la disputa, en la qual resultà ferit un segador. Això féu que esclatés el moti: el poble va juntar-se amb els segadors, les campanes tocaren a sometent i els carrers eren riades de revoltosos que blandien tota mena d'armes. Sonà algun tret, es barraren les portes i l'avalot anà propagant-se per tots els indrets de la ciutat. Un criat poderós i unànime de *Visca la terra y muiran els traidors!* ressonava dominant els altres sorolls de revolta.

Els segadors, tocant la trompeta que aplegava els amotinats, es dirigiren vers el palau del virrei. En saber-ho els consellers i diputats, hi correueren amatents per tal d'aturar les primeres embestides, però la tropa que guardava el palau havia ja fet una descàrrega contra els muntanyencs. Mentre, la multitud reventava amb més empena. Duia llenya i quitrà per encendre el palau del comte de Santa Coloma i colpejava amb fúria les portes. El freres de Sant Francesc tingueren la pensada de treure el Santíssim Sagrament, col·locant-lo al pas dels revoltosos. Així donaren temps que els bisbes de Barcelona, Vic i Urgell, acompanyats d'altres autoritats, anessin persuadint-los i els empenyessin vers la Rambla.

De totes maneres res no podia

ja aturar la venjança del poble. L'aldarull era general i els mateixos que respectaven el Santíssim i desistiren de cremar el Palau del virrei, anaren a descarregar llur follia sobre altres cases i altres personatges adictes al poder central i d'aquests resultà mort el Dr. Berart, qui fou reconegut durant el saqueig del convent de les monges Minimes i cusit a punyalades. Cal dir que els amotinats acabaren per entrar als convents i esglésies on s'havien refugiat els castellans, la persecució dels quals es portava amb verdadera sanya.

El desordre anava creixent a mesura que el temps passava. El comte de Santa Coloma, barrat al seu palau demanava consell a les autoritats. Tothom opinava que el millor que podia fer era refugiar-se a la Dressana. Finalment es decidí, quan els revolucionaris ja havien sospitat aquell intent.

El virrei es vegé completament setiat a la Dressana. En aquella hora havia cudit la falsa alarma d'haver estat mort d'un tret d'arcabuc el conseller Josep Masana. Això exasperà més el poble i els que fins llavors havien romàs tranquils es llençaren a la palestra tant o més exaltats que els altres. De la part de l'arsenal la maror dels revolucionaris creixia per moments i s'oïa cruïr les portes que anaven a cedir als cops terribles dels assaltants. A dins regnava el pànic i no es trobà altra solució que obrir un portell en el mur, vora la mar, per tal que sortissin els fills del virrei, els bisbes i els cavallers servents. Els prelats foren respectats però altres dels fugitius foren perseguits furiosament de roca en roca.

El comte de Santa Coloma, tal vegada sent-se il·lusionat de passar despercebut, va sortir l'últim, seguit d'un criat. L'angoixa de la situació, la calor del dia, la seva feblesa física i la por d'una mort horrible, no li permeteren altra cosa que avançar pensament entre les roques de la platja, on, segons uns historiadors, caigué desvanescut i, segons d'altres, fou mort a punyalades.

Sigui com sigui, el cadàver del comte fou trobat arran de l'aigua amb diverses ferides d'arma blanca al cos, sense que s'hagi pogut escatir d'una manera certa si ai-

NOTES DE VIATJE

Anant per aquests mons, de Deu hom es troba, massa sovint, amb gent que enlloc de donar-llum dona fum.
No parlem, ja ho endevina el lector, d'alguns obrers del camp ni d'altres classes humils que, per dissort, no han rebut ni aquell mínim d'instrucció que avui és indispensable a tot ciutadà; no parlem, no, d'aquesta bona gent, puix que, una manca del respecte que cal, un mot poc escaient, una intemperància filla de la incultura, es dispensa, ens mou a compassió i fa acudir a flor de llavi una protesta contra la societat o contra qui ha condemnat aquell ser a restar inclòs en una categoria inferior.
Parlem dels qui per l'ambient en què es mouen o per llur professió, deuen produir-se com a gentlemans, comportant-se amb la deguda cortesia.
El dilluns de Pasqua, seguint la tradició d'anar aldefora, vàrem passar bona part del dia, junt amb altres famílies amigües, a Selva del Camp. A dos quarts de vuit de la vetlla ens trobàvem ja reunits a l'estació, car ignorà-

vem a quina hora exacta passava el tren lleuger. Volíem sortir de dubtes i la manera més fàcil i lògica era preguntar-ho al Cap d'aquella Estació. Així ho ferem, en forma correclíssima. Aquell bon senyor ens respongué secament: «*A las veinte y siete.*»
Vàrem voler entendre que es tractava de les vint hores i set minuts, i com que ens sobrava més de mitja hora, desitjant aprofitar fins a l'últim moment la nostra estada al camp, sense fer cas del mal humor amb què se ens havia contestat, preguntàrem novament si s'obriria desseguida la guixeta, per tal d'adquirir els bitllets; o bé no s'obriria fins pocs minuts abans de l'arribada del tren.
La contestació fou textualment aquesta:
«*Cumpliremos con la obligación.*»
«*No lo dudamos—varem respondre—, pero ahora nos interesa más lo que acabamos de preguntarle.*»
«*Pues, lo que ha preguntado es una nimiedad.*»
Refets de l'astorament produït per aquella fugida de to, les nostres darreres paraules varen ésser dir-li que no sabíem prou bé si la pregunta feta era una *nimiedad*, però no creïem que *el cumplir con la obligación* exclogués les bones formes i l'atendrà al públic.

(Continuarà) TOME I, p. 105. E. G.

tals ferides foren fetes abans o després de mort.

La jornada del Corpus de Sang enfondí l'abim entre Catalunya i Madrid. Castella i Catalunya es miraren amb mals ulls, recelant, engolint odi i dispoeades a combatre's fins al darrer extrem. De moment, però, el comte-duc d'Olivares aparentà una certa sang freda i s'abstingué de pretendre's les coses a la valenta. Nomenà virrei al duc de Cardona, fill de Catalunya i les autoritats barceloneses tractaren de sossegar els esperits.

Amb **BRILLOGENO** aconseguirà vosté que el seu calçat, moneder i demés articles de cuïro, siguin del color que més li plagui i quedin com nous. L'únic producte que tenyeix els cuïros en tota mena de colors, deixant-los com nous flamants. De venda a les Sabateries, Novetats i Drogues.

LA POLÍTICA

EL CAS DE L'AJUNTAMENT DE TORTOSA

Convocat dissabte passat l'Ajuntament de Tortosa en sessió extraordinària per a donar possessió a l'alcalde de Reial ordre Josep Franquet, no hi acudí més que un regidor, abstenint-se altres vint-i-set, jaumistes, republicans, liberals i conservadors. L'actitud guardada envers el nou batlle és continuació de l'actitud contra l'anterior alcalde de R. O., Joan Messeguer i Messeguer, que hagué d'ésser substituït. Davant la impossibilitat de reunir-se l'Ajuntament en sessió, la vida municipal porta més d'un mes sense actuació.

L'opinió tortosina aplaudeix l'actitud dels regidors.

ELS «ADMINISTRADORS»

A l'Audiència provincial de Madrid ha començat la vista de la causa contra onze regidors de l'Ajuntament de Vicálvaro, que durant la Dictadura foren acusats pel veïnat d'irregularitats en els cabals municipals.

El fiscal ha demanat per a cadascú dels encartats penes que van d'un a sis anys de presó i que reposin a la caixa municipal una quantitat superior a 26.000 pessetes.

Han declarat els processats i diversos veïns.

El judici està assenyalat per uns quants dies.

AFERS I DENÚNCIES

El jutge que instrueix el sumari per la qüestió del ferrocarril d'Ontaneda a Calatayud ha rebut diversos aclariments molt importants per al desenvolupament de la denúncia presentada, però que el secret del sumari priva de conèixer.

Un d'aquests dies, a la «Gaceta» es publicarà un edicte citant el concessionari senyor Guillem Solms; ensems que s'oficiarà la policia per tal que cerqui aquest

senyors i el porti a la presència judicial.

QUE APRENGUIN ELS TRES

D'una crònica del Vendrell produïm els següents paràgrafs, d'una exemplaritat indubtable:

«En nuestra última crónica ya presentiamos que los nombramientos por real orden de alcalde y tenientes de alcalde traería como consecuencia la dimisión de la mayoría republicana que formaba el actual Ayuntamiento. No solamente ha dimitido este sector político, que es el más importante de la localidad, si que también se ha sumado a la actitud la minoría catalanista, todo lo cual ha provocado irremisiblemente la dimisión de los únicas elementos que quedaban en pie, o sean los señores de la coalición monárquica.

Y ahora nos encontramos sin alcalde, tenientes de alcalde ni Ayuntamiento.

Son varias las versiones que se propalan para la solución del conflicto, pero ninguna de ellas creemos sea viable.»

A Reus no som tan afortunats, puix encara n'hi ha tres que fan d'Ajuntament contra el voler del poble.

Banc de Reus

de Descomptes i Préstecs

Paguem els cupons de les accions: Norte n.º 89 Alicante n.º 101, Cinaes n.º 2, S. A. Cros n.º 29, i tots els de venciment corrent

Bombons Ornosa. = TOS, gola i bronquitis.

Els Esports

CICLISME

La nit del dissapte pròxim, a les 10, tindrà lloc la inauguració de la temporada ciclista al Velòdrom de la Casa del Poble, amb una gran cursa americana de tres hores, per equips i amb esprints cada quinze minuts.

La llista d'equips participants és ben remarcable. Vegi's sinó: Germans Ferrer. Llorens de Villarreal-Sans. Bachero-Ferrando. Germans Albinyana. Benages-Gené. Mateu Escudé. Gavalda-Pallissé. Borrás-Farró.

Aixó fa preveure una bona competició, a la qual indubtablement concorreran nombrosíssims afeccionats.

FUTBOL

El primer equip del Reus Deportiu integrat per Sans, Guasch, Planchadell, Moragas, Llopis, Margalef, Miró, Randuà, Domingo II, Climent i Fornés, aquesta tarda jugarà contra una forta selecció del F. C. Barcelona al magnífic camp de les Corts.

Ens sembla molt que amb aquest equip es pot obtenir un bon resultat, puix entenem que la ratlla mitja difícilment pot ésser millor. A la davantera sols ens fa

por que fallin els extrems. En quant a la tripleta central esperem que Ralduà voldrà demostrar certament que pot ocupar el lloc en què l'han posat novament, si bé, repetim, que cal que no deixi els entrenaments i a ésser possible, que l'entreni un bon entrenador o afeccionat, car estem segurs que amb aixó i amb el seu entusiasme, pot ésser un bon interior. Esperem també que Domingo i Climent voldran refer-se de la seva última molt desgraciada actuació, puix són jugadors que entenem poden molt bé fer-ho.

Bon viatge i bona sort, jugadors reusencs, i demostreu als futbolistes barcelonins que, no obstant ésser jugadors completament amateurs, també sabeu practicar i practiqueu el bell joc del futbol.

R.

—ES VEN auto Citroën 2 places 5 H. P., perfecte funcionament.—Raó: Rosich, 8, baixos.

MAGATZEM

Gran i espaiós per a llogar amb molta llum i ventilació. Mides: Llarç 30 metres, ample 6 i alt 5 metres.—Preu módic. Raó a n'aquesta impremta.

Secció oficial

Institut Pere Mata

En virtut de sorteig públic verificat el dia d'avui per a l'amortització de seixanta Obligacions de la segona emissió d'aquesta Societat, seran amortitzades les senyalades amb els números 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 371 372 373 374 375 376 377 678 379 380.

Llurs poseïdors podran fer efectives a la Caixa del Banc de Reus de Descomptes i Préstecs, des del dia 20 al 30 del present mes, de 9 a 12, cinc centes pessetes per cada una de elles, que deuran conservar adherits els cupons números 49 i següents.

També pel mateix Banc i en els mateixos dies, es pagaran els interessos semestral, contra cupons números 48 de la segona emissió, 34 de la tercera i 23 de la quarta.

Reus 16 de Juny de 1930.— L'Administrador, N. Gausset.

FOMENT DE SALOU

Resultat del sorteig per l'emplacament de les casetes de banys

- 1 Ramon Salvat
- 2 Jaume Fort
- 3 Fernando Tassier
- 4 Sebastià Llopart
- 5 Manuel Llori
- 6 Amado Albony
- 7 Ramon Colomina
- 8 Pau Ornosa
- 9 Narcís Musté
- 10 Josep Briansó
- 11 Cándid Bartolomé
- 12 Pau Miró
- 13 Alexandre Puig
- 14 Miquel Oliva
- 15 Ernest Codina
- 16 Josep Simó
- 17 Joan Espinós
- 18 Josep Sabater
- 19 Joan Bargañó
- 20 Ciriac Bonet
- 21 Josep Parera
- 22 Antoni Pellicer
- 23 Ramon Cuadrada
- 24 Abel Bonet
- 25 Rupert Oliveró
- 26 Josep M.º Mallorquí
- 27 Josep M.º Llopis
- 28 Enric Darnell
- 29 Josep Marnau
- 30 Antoni Bergues
- 31 Antoni Tapias
- 32 Feliu Gasull
- 33 Miquel Luna
- 34 Joan Tarrats
- 35 Sebastià Salvadó
- 36 Domingo Freixa
- 37 Enric Aguadé
- 38 Antoni Llauradó
- 39 Esteve Alvira
- 40 Josep Masip
- 41 Francesc Queralt
- 42 Artur Suqué
- 43 Domingo Sugrañes

El President, D. Grau

TEATRE CIRCO

LOCAL D'ESTIU

DIJOUS, Festivitat del Corpus: Nit, a les 10

Gran Companyia de Sarsuela de Empar Saus de Caballé

Primer **LA MARCHA DE CADIZ**

Segon. **LA ROSA DEL AZAFRAN**

El major éxit de l'any.—Triomf de tota la Companyia.—Amb l'eminent bariton reusenc **Aleix Queraltó**.
Nota important.—Als Srs. abonats se'ls hi reservaran les seves llotjes, fins a la una de la tarda del dia de Corpus.

TEATRE FORTUNY. - Divendres, Dissabte i Diumenge, **HOLLYWOOD REVUE.**
Revista sonora. Parlada, cantada i ballada.

INFORMACIO LOCAL I GENERAL

— Ha estat nomenat president de l'Audiència provincial nostre particular amic D. Nicolau J. Company, que uns anys endarrera fou jutge d'instrucció d'aquest partit.

A les moltes relacions amb què compta el Sr. Company en nostra ciutat, aquesta nova els plaurà força.

— Acompanyats de nombrosa quitxalla, ahir a la tarda sortiren els gegants, la mulassa i les gralles, anant a saludar les autoritats.

— Per a la elevació d'AIGUA, «BOMBA BLOCH» la més silenciosa.—No necessita engras.

Informes i pressupostos: **Lluís Escolà** de Reus.

— A la carretera del Morell un camió curull de fruites i hortalices va sufrir un tomb de campana ocasionant al xòfer varies lesions.

— Aquesta tarda a les 7 sortirà de l'església de Sant Pere la processó de Corpus, la qual farà el curs de costum.

— Promet estar brillantíssima aquesta nit el Teatre Circo, en el qual donarà una funció la Companyia lírica Saus de Caballé, que representarà «La Marcha de Cádiz» i «La Rosa del Azafrán», essent cantada aquesta última sarsuela pel notable bariton reusenc Aleix Queraltó i demés primeres parts de la Companyia.

— Diumenge passat a Montblanch al local de la Federació de Sindicats celebrà una magna assemblea, a la qual assistiren representacions dels Sindicats de Borges, Linyola, Verdú i del Sindicat Agrícola catòlic de Lleida.

Els reunits van tractar de les exigències del trust dels fabricans d'edobs.

— Al Saló Kursaal avui tarda i nit se celebraran escullides sessions de cinema, projectan-se «El último bandido», «Noticiero Fox», «S. A. baila el vals», i la cinta còmica «La verdad desnuda».

— Estant senyalada per al pròxim dissabte la inauguració de

temporada ciclista la S. D. de la Casa del Poble prega als redactors deportius dels periòdics locals i als corresponals dels defora passin demà divendres de 10 a 12 de la nit, per la susdita entitat, a l'objecte d'entregar-los hi un passis per a poder entrar al velòdrom, puix sense ell l'entrada als actes que es celebren en la present temporada no serà permessa.

Lliçons particulars

de primera i segona ensenyança a càrrec de mestres nacionals.

Preparació per a examens de Setembre.

Sardá, 24, segon pis
— Conforme havíem anunciat, avui, Festivitat de Corpus, tindrà lloc al migdia al concorregut Gran Café-Restaurant de París, un selecte Concert-Vermouth per la notable Orquestrina que dirigeix el Mtre. Sr. Giró, interpretant el següent escullit programa:

Brisas de Andalucía (One Step); Chats You, Baby (Foxtrot); Miss Angeline (Vals); Cortejo Gitano (Flamenc); Broadway Melody (Lied); Beso a Vd. la mano (Tango); Desfile del Amor (Marxa).

A la tarda, de 7 a 9, tindrà lloc altre selecte Concert amb un escullidíssim i variat programa, per l'esmentada agrupació musical.

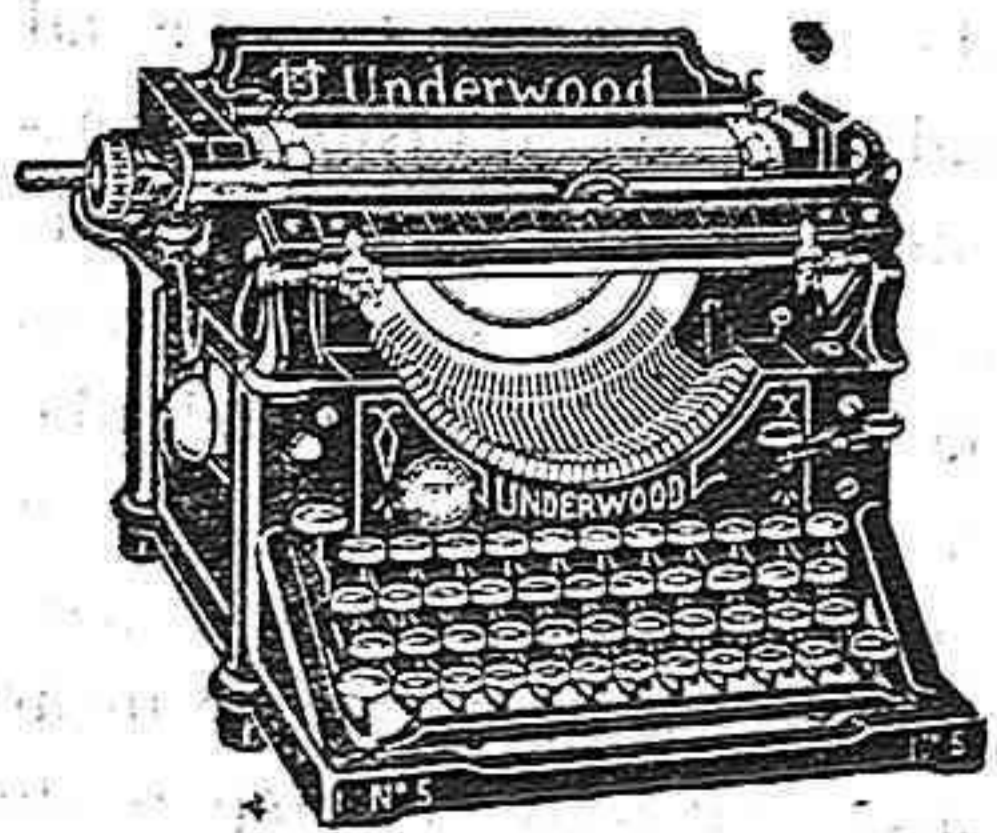
— Cintes, accessoris i reparacions. — Mobles per a despatx. — Agència **Underwood.**—Raval alt Jesús, 35 bis. Tel. 86.

— La Federació Industrial d'Auto Transports de Catalunya ha cursat el següent telegrama al ministre de Finances:

«Assabentats que en aqueix Ministeri s'estudia pagament Patent Nacional camions a base d'un tant per cavall de força del motor Federactó Industrial d'Auto Transports de Catalunya, sol·licita encarescudament a V.E. que no posi en practica la dita substitució sense abans haver obert informació pública, a la qual acudirém. — Jaume Estapé Pagés, President.»

— L'auto número 2.399 B., en passar pel poble de Perelló atropellà el nen Jesús Marsal i Pellarés, de vuit anys, i el ferri de consideració.

El xòfer, anomenat Ramon Domenech, fou detingut.

UNDERWOOD

AGENCIA DE REUS

Màquines d'escriure

I DE CALCULAR

: Tota mena de mobles per a despatx :

Reparacions - Accessoris - Lloguers

: : Acadèmia de Mecanografia : :

RAVAL ALT DE JESÚS, 35 bis. - Tel. 86

Aigua de Rocallaura

El manantial més ric del món. Si vostè pateix d'ALBUMINÚRIA LITIASIS URICA (MAL DE PEDRA), BRONQUITIS PARENQUIMATOSIS, NEFRITIS CRÓNICA, es curarà radicalment amb l'

Aigua de Rocallaura

Dipositaris Generals: FORTUNY, S. A.

S'expèn en botelles de litre i en garrafons de vuit litres

Carrer Hospital, 32, i Salmerón, 133

BARCELONA

De venda a Reus: Dipòsit: FORTUNY S. A., Monterols, 17.

Dipòsit auxiliar, Centre Natura, Raval alt de Jesús, 7.

També es ven en totes les Farmàcies i Centres d'Específics

Saló KURSAAL

Esplèndit programa per avui, Festivitat de Corpus, tarda i nit
Paramount Films presenta a Gary Cooper en **El último bandido**. — **Noticiero Fox**. — Exclusives Emelka presenta a Claise Romer i Water Rilla en la fina comèdia

S. A. BAILA UN VALS

Finalitzant amb la bonica còmica **La verdad desnuda**.

= Nostre molt volgut amic senyor Antoni Vernet, propietari del concorregut cafè-bar del carrer de Castelar, acaba de realitzar-hi una important reforma, havent-lo dotat ademés, d'un modern aparell mixte de radio i gramolla, seients d'estiu i altres comoditats, que posen l'establiment a l'altura dels millors.
Per tal motiu, l'amic Vernet i els seus fills són molt feliçats. Nosaltres també ho celebrem.

Banc Urquijo Catalá

AGÈNCIA DE REUS

Negociem els cupons de venciment 15 del corrent el líquid del qual ens sigui conegut, i els de venciment de 1 de Juliol de

Deutes de l'Estat

OPERACIONS DE BORSA
DESCOMpte DE CUPONS
DIPOSIT DE VALORS

Banc Urquijo Catalá

= La societat «El Olimpo» anuncia per avui a les 10 de la nit, un concert que donarà la Banda Municipal, al jardí, sots el següent programa:

Mi tierra Marquina
La Rosa del Azafrán Guerrero
La Santa Espina (sardana)

Zaragoza (Vals-jota) Morera
Per a fi de festa, hi haurà un ball-reunió al Saló, en obsequi al jovent.

MÉS DUR QUE LA ROCA

és el gel que fabrica
«LA SUÍZA»
i per tant, és el gel que manté més temps les seves virtuts refrigerants

El laborat amb tota puresa

Fàbrica de J. Ornos

Passeig de Sunyer. — REUS

= Madrid, 16. — El senyor Gutiérrez Solana, que havia presentat una protesta contra la concessió de la medalla d'honor de l'Exposició de Belles Arts al senyor Mir, és objecte d'una violent campanya per part d'alguns periodistes. Ahir, un d'ells reproduí un gravat d'una revista publicada a Brussel·les fa tres anys, que és exactament igual a un del quadros que ha presentat enguany el senyor Gutiérrez Solana a l'Exposició Nacional, sobre «Tormentes a la Xina».

«Les tormentes a la Xina», ara repercuteixen al cap del Sr. Gutiérrez.

= Abans d'ahir es pescà una quantitat gran de sardina a les veïnes platges.

Calgué llençar-ne a la mar més de cent quintars.

Singular negoci

La persona que em faciliti deu mil pessetes o més, per a negoci de tota serietat, disfrutarà d'una renda segura i important, tenint sempre el seu capital assegurat, inclòs amb bones finques. Per a més detalls escriure a número B. P., 275, Rudolf Mosse, Corts, 624 - BARCELONA.

= Al concorregut establiment «Gran Cafè Bol d'Or», aquest mig dia i al captar tindran lloc atractius concerts-vermouth a càrrec de l'aplaudida Orquestra Nogués.

= La superació dels grups motobombes existeix positivament en la BOMBA BLOC.

Serveixi's demanar referències a la casa LLUIS ESCOLA, de Reus

= Amb motiu de la festivitat del dia, avui al migdia i al captar a la Cerveseria «La Gloria», del Passeig de Mata, s'hi donaran concerts-vermouth, servint-se una gran varietat de refrescs i gelats.

= El dia 21 d'aquest mes, a la comandància de Marina, hi haurà una reunió per organitzar una festa a profit de l'homenatge de la vellesa del mariner.

= Ahir es sacrificaren a l'Escolador públic 37 moltons amb un pes de 1322 kilos, 13 badelles amb 3427 kilos, 24 cabrits amb 252-5 ks; 9 tocinos, amb 893 ks.

— Teniu necessitat de fer netejar la vostra màquina d'escriure? L'Agència Underwood té personal apte.
Raval alt Jesús, 35 bis. T. 86

LLISTONS

Adequats per a la construcció de rafals, gàbies, ràstillos, etc. gairebé a preu de llenya.

Ravall de Robuster, 32—Reus.

Hipoteques

Capital propi

Per a col·locar en operacions de mil a un milió de pessetes al plaç o plaços que es desitgi, i des de

5 per 100 anual

sobre finques de totes classes a Barcelona i fora, anticipant o facilitant, segons els casos, diner

Sense hipoteca

R. Corts, 575, pral. 1.ª junt Plaça Universitat, entre Aribau i Muntaner. De 11 1/2 a 1 i de 6 a 7.

BARCELONA

Xacolata Sultana

Torrefacció diària de cafès.—Industrias Torner, S. A. Barcelona.

Representant: M. Fort Guasch. Alta S. Pere, 50, primer Reus.

Utililitzi nostre Telèfon per a informar-se de nostres condicions de venda a plasses. — Tallers Rovira. — Telèfon 287 A.

— Màquines per a escriure, calculadores i per a sumar.—Agència UNDERWOOD.—Raval alt de Jesús, 35 bis. Tel. 86.

— Laxofrutina. L'ideal dels durgants.

Per rellotges: Tallers Rovira. — Reus.

= La FARMÀCIA MONTEVERDE s'ha TRASLADAT a la Plaça de la Constitució, 8, cantonada al carrer Major.

Imp. LES CIRCUMSTANCIES

FERRÉ & LLAGOSTERA, S. L.

Distribuidors exclusius per a la província de Tarragona dels

NEUMATICS FISK

Casa central: Creu Cuberta, 17 - Barcelona
Sucursal Sant Joan, 11 REUS :

AUTOMOBILISTES :

La nostra marca

FISK

equivale a

RENDIMENT
SEGURETAT
RESISTENCIA
ESTALVI

A CADA VENDA EXTENEM LA CORRESPONENT GARANTIA.

Venda d'accessoris per automòbils—Reparació de pneumàtics i càmares—Recautxutatge

Compra venda de pneumàtics i càmares usades.

Stokistes del neumàtic FISK:

Antoni Colomé
Garatge Sport - Tarragona
D. Llavaria
Sant Carles, 53 - Tarragona
Joan A. Pedred
Mora d'Ebre

Álvaro i Barceló
Falset
Josep Cervera
Tortosa i Vinarós
Xavier Gurrera
Gandesa

Urbanització de Salou S.L.

(U.S.S.A.)

Banyos tèrmics de pila, naturals i compostos

Servei diari des de les 9 del matí a les 7 de la tarda

Nou Balneari

(BANYS D'OLEATGE)

Tarifa especial d'hivern. — Servei de Cafè

Hotel Cafè-Restaurant

NICE S. A.

Via Layetana, núm. 6 - Barcelona

(Front a Correus)

COBERTS a 4 i 6'50 pessetes

Pensió completa des de 15 ptes.

Habitacions amb aigua corrent, calenta i freda

— CALEFACCIO —

Gran Cafè-Restaurant de Paris

Cuina selecta

Selecció coberts des de 3 a 5 ptes. en el Saló Restaurant.

Coberts a 2'50. servits al Bar Paris.

Esmerat servei a la carta.

CAFE EXPRES exquisit: 55 cts. taça

CONCERTS

tots els dimarts i divendres a les 10 de la nit i dies festius al migdia

TEMPORADA D'ESTIU

HORXATA VALENCIANA. — MANTECADO DE VAINILLA.

TARONJADA PARISENC. — CAFÉ GELAT

(Servei a domicili sense augment de preu). — Telèfon 45 - A

Elegància i duració

Els darrers models en calçat

per a senyora i nens, especials per a la present temporada i a preus reduïts, els trobarà vostè a la Sabateria

AL BUEN GUSTO

Raval Santa Anna, 19 — REUS

Gran assortit en calçat per a cavaller de gust exquisit

Economia i comoditat

Balneari Vila Engràcia

ESPLUGA DE FRANCOLÍ (Tarragona)

A 600 m. s/m i a mig quilòmetre de POBLET. Aigua de la Font del Ferro. Guareix l'anèmia, cloroanèmia, neurastènia, hemofília, metritis, magnífics efectes en els convalescents i en els post-operats. Obert l'Hotel Vila Engràcia. Xalets amoblats es lloguen per mesos i per temporades.

Informes a Barcelona: Carrer del Bruc, 114 - Tel. 70611, i al Balneari, telèfon núm. 5, d'Espluga.

Clínica Dental Moderna

Metge Dentista: D. Manuel Balboa de Madrid

Cap de Laboratori: D. Josep Miralles

Plassa del Castell, 5, 2.ª

Hores de consulta: de 9 a 1 i de 3 a 7

Balneari "Vichy Catalá

Caldes de Malavella (junt a l'estació ferrocarril)

TEMPORADA DE 15 DE MAIG A 31 D'OCTUBRE

Administració: Rambla de les Flors, 18 - BARCELONA
Establiment voltat de frondosos arbres. Habitacions amb aigua corrent, grans, còmodes i ventilades. Menjadors i cafès espaiosos, salons per a festes. Capella. Llum elèctric. Camps per a tennis i altres esports. Garatge. Centre d'excursions per a la Costa Brava i estribacions del Montseny. Autos de lloguer. Telèfon.

Nou horari de trens

Línia del Nord

Tren Número	CLASSE	Hora de		TRAJECTE	Sortida de la procedència	Arribada al destí
		Arribada	Parada Sortida			
ASCENDENTS						
2802	Tramvia	6'13	10	Tarragona a Lleida	5'40	9'10
322	Correu	7'53	15	id. id.	7'20	11'20
2804	Tramvia	9'43		id. Reus	9'10	
1306	Mercaderies			Reus a Vimbodi		16'22
2306	Tramvia	13'18		Tarragona a Reus	12'43	
2308	"	17'18	10	id. Lleida	16'45	20'20
2310	"	20'53	8	id. id.	20'25	23'45
332	Mixte	22'02	24	id. id.	21'20	2'30
DESCENDENTS						
2303	Tramvia			Reus a Tarragona		8'17
2301	"	9'34	10	Lleida id.	7'—	10'10
2307	"			Reus id.		11'55
2305	"	12'40	10	Lleida id.	10'01	13'15
2309	"			Reus id.		15'25
321	Correu	17'58	10	Lleida id.	15'—	18'35
2311	Tramvia	20'13	10	" id.	17'42	20'55
2313	"			Reus id.		21'55
321	Mixte	23'40	21	Lleida id.	18'55	0'40

Tren 1306 sols porta terceres y no té parada a Vilavertr.
 Tren 322 admet viatgers de les tres classes per a les línies a Zaragoza a Barcelona, Alsàsua a Zaragoza y Castellón a Bilbao.
 Tren, 2302 admet viatgers de les tres classes per a la línia de Lleida a Saragossa.
 Tren 2334, admet viatgers de primera i tercera a Tarragona, La Canonja i Vilaseca per a on els admet l'express de M. Z. A. núm. 803.
 Tren 321, admet viatgers de les tres classes per a línia de Tarragona a València.
 Tren 2351, anmet viatgers de primera i tercera classe per a la línia de Tarragona a València en que tingui parada l'express núm. 704.
 Tren 2313, viatgers de primera i tercera classe i els arribats en l'express de M. Z. A. núm. 802.

Línia de M. Z. A.

DE REUS A BARCELONA
 De Reus a Barcelona.—Correu.—Segones i terceres. Per Vilafranca.
 Surt de Reus a les 5'25. Arriba al Passeg de Gracia a les 7'56 i a l'estació-terme a les 8'08.
 Lleuger, segones i terceres, per Vilafranca.
 Surt de Reus a les 6'52. Arriba al baixador a les 8'58 i al terme a les 9'9.
 Express de luxe, primeres, per Vilafranca.
 Surt de Reus a les 7'33. Arriba al baixador a les 9'16 i al terme a les 9'27.
 Mixte, tres classes, per Vilafranca.
 Surt de Reus a les 8'37. Arriba al baixador a les 13'09 i al terme a les 13'25.
 Lleuger, segones i terceres, per Vilafranca.
 Surt de Reus a les 13'14. Arriba al baixador a les 15'27 i al terme a les 15'38.
 Correu; les tres classes; per Vilafranca.
 Surt de Reus a les 15'58. Arriba al baixador a les 19'14 i al terme a les 19'26.

Mixte; segones i terceres; per Vilafranca.
 Surt de Reus a les 17'05. Arriba al baixador a les 20'17 i al terme a les 20'28.
 De Reus a Roda i Sant Vicens; mercaderies; terceres:
 Surt de Reus a les 19'01; arriba a Roda a les 21'13 i a Sant Vicens a les 21'29.
 Express de luxe; primeres; per Vilafranca.
 Surt de Reus a les 21'14. Arriba al baixador a les 23'02 i al terme a les 23'13.

DE BARCELONA A REUS
 De Barcelona a Reus; segones i terceres:
 Surt de Barcelona a les 5'27 i del baixador a les 5'39; arriba a Reus a les 9'13.
 Express.—Surt a les 8'27 i 8'39 i arriba a les 10'19.
 Correu.—Surt a les 9'18 i 9'30 i arriba a les 12'52.
 Lleuger.—Surt a les 14'00 i a les 14'13 i arriba a les 16'22.

Mixte.—Surt a les 15'40 i 15'54 i arriba a les 20'23.
 Lleuger.—Surt a les 18'43 i 18'55 i arriba a les 21'02.
 Express de luxe.—Surt a les 19'58 i 20'10 i arriba a les 21'51.

DE REUS A ZARAGOZA
 Surten a les 10'23 E., 13'38 C.; 20'40 M. i 21'44 E. L.
 Arriben a Zaragoza a les 15'20, 20'57, 7'50 i 2'27.

DE ZARAGOZA A REUS
 Surten a les 18'15 O., 16 E., 2'40 E. L., 7'10 C.
 Arriben a Reus a les 8, 21'10, 7'38, 15'36.

DE REUS A MORA
 Mercaderies.—Surt a les 6'30; arriba a Mora a les 10'50.
 Mixte.—Surt a les 17'41; arriba a Mora a les 19'48.

DE MORA A RUES
 Mercaderies.—Surt a les 7'47 i arriba a les 10.
 Id.—Surt a les 17'44 i arriba a les 20'11.
 Sols duen terceres.

EXPRES BARCELONA-REUS-ZARAGOZA I VICEVERSA
 Surt de Barcelona a les 14'48 de l'Estació terme i a les 15 del Baixador.
 Arriba a Reus a les 16'38.
 Surt de Reus a les 16'42.
 Arriba a Zaragoza a les 21'46.
 Surt de Zaragoza a les 8.
 Arriba a Reus a les 12'48.
 Surt de Reus a les 12'52.
 Arriba a Barcelona a les 14'34 Baixador i 14'45 Estació-terme.

Oficina de Farmàcia : Centre d'Especifics

= de =

Francisca Cavallé i Pi

Raval alt de Jesús, 40 - Teléfon núm. 9 A

—Acurada preparació de fórmules magistral amb productes de les més acreditades marques

Extens assortit en Perfumeria de producció nacional i estrangera

Aigües Minerals

Ortopèdia Herbòsteria

Oxigen pur Inyectables

Avisant per teléfon es reculliran i es els serviran encàrrec a domicili

Banc de Bilbao

Fundat en 1957

Capital social : Pessetes 100.000.000. Capital emés desemborsat (60 milions) i reserves (65 milions). Pessetes 125.000.000.

Direcció telegràfica : Bancobao : : Sucursals a Espanya i al'Estranger

Casa Central : BILBAO

Realitza totes les operacions de Banca i Borsa.—Dipòsit de valors.—Canvi estranger.—Crèdits comercials i personals.—Compra-venda de valors.—Cobrament de cupods.—Descomptes Comercials.—Imposicions en Compte Corrent a la vista i a plaç.—Imposicions en Llibretes d'Estalvi, amb 3i mig per cent d'interès, etc, etc.

BANC DE BILBAO
Agencia de Reus

No ho dubti!

El Indio és la casa que li convé per a les seves compres de teixits i novetats per a senyora.

Els preus són tan limitats que li semblaran un gran estalvi.

Visiti els

Magatzems "El Indio"

Carrer Llovera, 18 - REUS

TELEFON 547 B.

NOVA DIRCCIO

Mac-Andrews & Co. Limited

TARRAGONA

Línia de vapors nous i ràpids per a càrrega, passatgers, des de tots els ports d'Espanya a Londres, Liverpool i demés ports d'Anglaterra, Holanda i Alemanya
 Per a Amberes vapor dia de
 Per a Londres vapor GISCAR, dia 21 de Juny.
 Per a Hamburg vapor GISCAR, dia 21 de Juny.
 Per a Liverpool vapor CARPIQ, dia 21 de Juny.
 Per a Hull vapor

NOTA: Aquesta Companyia disposa de coberts propis als molls per a efectuar la descàrrega dels vapors sens demora.
 Agents de The Royal Mail Steam Navigation C. Ltd. i demés Companys, amb servei regular de vapors des del Nord i Est d'Espanya i Portugal a tots els països d'Amèrica del Sur, per a càrrega i passatgers.
 Segurs Marítims British & Foreign Marine Ins.—Segurs contra incendis: Liverpool & London & Globe. (Agent General a Reus, Salvador Sedó.)

Lloyd's Agents

UNA
Sastreria

de qualitat a preus que representen un gran estalvi. Heus aquí qué us ofereix

MAGATZEMS
EL SOL

La Sastreria que cal conèixer
 Raval Sta. Anna, 23 al 27 - REUS

Vegi l'assortit. Consulti els preus. Milers de clients proclamen l'excel·lència dels nostres serveis. Vosté serà també un client adicte si comprova personalment els avantatges que ofereix la nostra Sastreria.

Banc Central

Capital autoritzat 200.000.000 de pessetes
 Capital desemborsat 60.000.000
 Fons de reserva 20.500.000

SUCURSAL DE REUS

Teléfons núms. 30 i 31. - Apartat de Correus n.º 22

Comptes corrents amb interès. - Compra-venda de valors. - Descompte de cupons. - Dipòsits de valors en custòdia. - Canvi estranger. - Crèdits comercials i personals. Girs - Lletres de crèdit i, en general, tota mena d'operacions de Banca.

CAIXA D'ESTALVIS
 amb abonament d'interessos al 4 per 100

SECCIO DE VIATGES
 (Agents de "Viajes Hispania")

Excursions.—Turisme; Peregrinacions: Quilomètriques. Passatges marítims i aeris.

Koninklijke Nederlandshe
Stoomboot Maatschappij
Amsterdam
 Det Forenede Dampskibs Selskab Aktieselskab
Copenhague

Companyies de Navigació amb servei regular per a Holanda i Dinamarca, lliurant coneixements directes per a totes les poblacions d'Holanda, Bèlgica i Alemanya, i ports de Rhin, Escandinavia i Bàltic.
 Agents a Tarragona: **Fills de P. Ferrer Mary.**

Banc de Catalunya

Rambla dels Estudis, 19 Barcelona

Teléfons A 561 - 562 — Apartat de Correus 588
 Direcció telegràfica i telefònica: **Cataloniabanc**

Banca Valors Cupons Canvi Giros Borsa
 Caixa d'estalvis. — Agència de Préstecs per al Banc Hipotecari d'Espanya. = o o = Agències en nombroses poblacions de Catalunya i de fora, i a Gràcia, Sans i Sant Andreu.
 Sucursal a Madrid: Avinguda del Comte de Peñalver, 19.